

AD 6/25

LIMITE

CONF-ALB 6

TILTRÆDELSESDOKUMENT

Vedr.: DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING
– Klynge 3: Konkurrenceevne og inklusiv vækst

DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING

(efter Albaniens forhandlingsposition AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1)

Forhandlingsklynge: 3

Konkurrenceevne og inklusiv vækst

Herunder kapitel 10 – Digital omstilling og digitale medier, 16 – Fiskale bestemmelser, 17 – Økonomisk og monetær politik, 19 – Social- og arbejdsmarkedspolitik samt beskæftigelse, 20 – Erhvervs- og industripolitik, 25 – Videnskab og forskning, 26 – Uddannelse og kultur og 29 – Toldunionen.

Den Europæiske Unions holdning bygger på dens generelle holdning i forbindelse med tiltrædelseskonferencen med Albanien (AD 5/22 CONF-ALB 2) og er underlagt de forhandlingsprincipper, der er tiltrådt af konferencen, navnlig

- kan et synspunkt, som enten Albanien eller EU giver udtryk for vedrørende et specifikt kapitel af forhandlingerne, på ingen måde foregribe den holdning, der vil blive anlagt vedrørende andre kapitler
- kan aftaler – selv delaftaler – der er indgået under forhandlinger om specifikke kapitler, ikke betragtes som endelige, før der er opnået en samlet aftale om alle kapitler

og kravene i forhandlingsrammens punkt 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 28, 31, 38, 39, 45, 46, 47 og 48.

EU tilskynder Albanien til at fortsætte tilpasningen til gældende EU-ret og den konkrete gennemførelse og håndhævelse heraf og til allerede inden tiltrædelsen generelt at udvikle politikker og instrumenter, der ligger så tæt som muligt på EU's.

EU bemærker, at Albanien i sin holdning AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 accepterer gældende EU-ret inden for klynge 3 pr. 28. februar 2025, og erklærer, at det vil være klar til at gennemføre den på tidspunktet for tiltrædelsen af Den Europæiske Union, bortset fra de områder i kapitel 16 og 19, hvor Albanien har anmodet om overgangsperioder som angivet nedenfor.

Som et generelt svar på Albaniens anmodninger om overgangsperioder og undtagelser henviser EU til sin generelle forhandlingsposition, hvorefter overgangsforanstaltninger udgør en undtagelse, der er begrænset i tid og anvendelsesområde, og som skal ledsages af en plan med klart definerede etaper for anvendelsen af gældende EU-ret. De må ikke indebære ændringer af EU's regler eller politikker, være til hinder for, at disse fungerer tilfredsstillende, eller føre til betydelig konkurrenceforvridning.

1. Kapitel 10 – Digital transformation og digitale medier

EU glæder sig over Albaniens velstrukturerede **institutionelle struktur** og høje grad af **tilpasning til lovgivningen**. EU noterer sig Albaniens fremskridt inden for digital transformation, navnlig med hensyn til digitalisering af offentlige tjenester. EU opfordrer Albanien til at tilpasse sin eksisterende lovgivning til gældende EU-ret på områderne elektroniske dokumenter, statslige databaser, offentlige høringer og til at tilpasse sin digitale dagsorden til gældende EU-ret. EU noterer sig med tilfredshed Albaniens nye lov om cybersikkerhed, der er tilpasset NIS 2-direktivet ⁽¹⁾.

EU glæder sig over Albaniens høje grad af tilpasning til gældende EU-ret på området **elektronisk kommunikation og informationsteknologi**, navnlig med vedtagelsen af den nye lov om elektronisk kommunikation, der er tilpasset den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation⁽²⁾. EU noterer sig Albaniens indsats med hensyn til de foranstaltninger, der er skitseret i køreplanen for nedsættelse af roamingtaksterne mellem EU og Vestbalkan. EU opfordrer Albanien til at vedtage foranstaltninger til at fremme retfærdighed og gennemsigtighed for erhvervsbrugere af onlineformidlingstjenester. EU understreger, at Albanien bør sikre fuld tilpasning til gældende EU-ret om geoblokering⁽³⁾ og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kunders nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked. Desuden opfordrer EU Albanien til at fortsætte med at gennemføre foranstaltningerne i værktøjskassen til cybersikkerhed i 5G-net (gennem de nødvendige vedtægter) og tilpasse sig bl.a. forordningen om digitale tjenester⁽⁴⁾, forordningen om digitale markeder⁽⁵⁾, den europæiske forordning om mediefrihed og UHF-afgørelsen⁽⁶⁾.

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **digital transformation**. EU glæder sig over Albaniens høje grad af tilpasning til gældende EU-ret om elektronisk identifikation, åbne data og bredbånd. EU opfordrer Albanien til at styrke indsatsen for fuldt ud at tilpasse sig gældende EU-ret på området digital transformation og navnlig cybersikkerhed⁽⁷⁾. Desuden opfordrer EU Albanien til at tilpasse sig EU's forordning om kunstig intelligens⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Direktiv (EU) 2022/2555.

⁽²⁾ Direktiv (EU) 2018/1972.

⁽³⁾ Forordning (EU) 2018/302.

⁽⁴⁾ Forordning (EU) 2022/2065.

⁽⁵⁾ Forordning (EU) 2022/1925.

⁽⁶⁾ Afgørelse (EU) 2017/899.

⁽⁷⁾ Forordningen om cybersikkerhed (forordning (EU) 2024/2847).

⁽⁸⁾ Forordning (EU) 2024/1689.

EU glæder sig over Albaniens høje grad af tilpasning til gældende EU-ret på området **audiovisuelle medier**. EU bemærker, at Albaniens planer er i overensstemmelse med EU's politiske rammer. EU opfordrer Albanien til at gøre fuld brug af programmet for et digitalt Europa. EU understreger, at Albanien skal give prioritet til den fulde tilpasning til direktivet om audiovisuelle medietjenester⁽⁹⁾.

EU glæder sig over, at Albanien har indført en retlig og strategisk ramme for **bekæmpelse af korruption på området digital transformation**. EU tilskynder Albanien til at drive et overvågningssystem, der sikrer gennemførelsen af rammen, idet der lægges særlig vægt på mediesektoren.

2. Kapitel 16 – Fiskale bestemmelser

EU noterer sig, at Albaniens retlige ramme er delvis tilpasset til gældende EU-ret om **indirekte skat**. EU opfordrer Albanien til at tilpasse sin lovgivning til gældende EU-ret, herunder direktivet om det fælles merværdiafgiftssystem⁽¹⁰⁾. EU angiver også, at Albanien skal tilpasse sig al gældende EU-ret om moms⁽¹¹⁾. EU understreger, at Albanien bør tilpasse sin lovgivning til gældende EU-ret om beskatning af biler og punktafgifter, herunder tobak og alkohol. EU minder om, at Albanien skal afskaffe enhver form for diskriminerende afgifter. EU opfordrer også Albanien til at reducere sine skattefritagelser og skatteafgørelser.

For så vidt angår Albaniens anmodninger om undtagelser, overgangsperioder og fritagelser fra gældende EU-ret minder EU om, at enhver afvigelse fra EU's momssystem for så vidt angår afgiftsgrundlaget kan få indvirkning på Unionens egne indtægter, for hvilke beregningsgrundlaget skal tilpasses i overensstemmelse med relevant gældende EU-ret.

⁽⁹⁾ Direktiv (EU) 2018/1808.

⁽¹⁰⁾ Direktiv (EU) 2006/112, som ændret.

⁽¹¹⁾ Herunder, men ikke alene, Rådets direktiv 2008/9/EF, Rådets trettende direktiv 86/560/EØF, Rådets direktiv 2006/79/EF, Rådets direktiv 2007/74/EF og Rådets direktiv 2009/132/EF.

EU noterer sig Albaniens anmodning om overgangsundtagelser fra gældende ret vedrørende moms med henblik på:

- a) indtil den 31. december 2035 (uden fradragsret) at fritage import, erhvervelse inden for fællesskabet og levering af følgende rå- og hjælpestoffer til landbruget: landbrugsmaskiner, levende dyr til opfodning, racerene levende dyr, både drægtige og ikkedrægtige, med henblik på reproduktion samt biologisk materiale til kunstig inseminering.

EU opfordrer Albanien til at genoverveje sin anmodning og se på alternative politiske foranstaltninger, navnlig dets standardsatser for godtgørelse under den fælles standardsatsordning for landbrugere.

- b) indtil den 31. december 2036 (med fradragsret) at fritage import, erhvervelse inden for fællesskabet og levering af batteridrevne elkøretøjer (BEV) og pluginhybridbiler, som ikke tidligere har været registreret til at køre uden for Albanien.

EU opfordrer Albanien til at tage anmodningen op til fornyet overvejelse på grund af dens negative grænseoverskridende virkninger.

- c) indtil den 31. december 2035 at anvende en nedsat sats på 10 % for import, erhvervelse inden for fællesskabet og levering af militært udstyr.

EU tilskynder Albanien til at overveje at nå sine forsvarsmål ved at tildele de indtægter, der hidrører fra gennemførelsen af gældende ret vedrørende moms, til dette mål.

- d) indtil den 31. december 2036 med fradragsret at fritage import, erhvervelse inden for fællesskabet og levering af varer samt levering af tjenesteydelser, der er bestemt til at blive anvendt eller placeret i teknologiske og videnskabelige parker.

EU opfordrer Albanien til at fremlægge flere oplysninger om omfanget af den undtagelse, det anmoder om, og dens finansielle virkninger, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

- e) indtil den 31. december 2034 med fradragsret at fritage import, erhvervelse inden for fællesskabet og levering af varer samt levering af tjenesteydelser, der skal anvendes eller placeres i teknologiske og økonomiske udviklingszoner.

EU opfordrer Albanien til at fremlægge flere oplysninger om omfanget af den undtagelse, det anmoder om, og dens finansielle virkninger, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

For så vidt angår eventuelle kontraktlige ordninger, som Albanien måtte have indgået med operatører i enten parker eller zoner som nævnt i punkt d) og e), understreger EU det forhold, at Albanien som kandidatland er forpligtet til at bringe sådanne ordninger i overensstemmelse med gældende EU-ret senest på tidspunktet for tiltrædelsen af EU og ikke kan være bundet af kontraktlige ordninger med henblik på at undlade at anvende gældende EU-ret. EU opfordrer Albanien til at orientere de nuværende operatører herom og til at afholde sig fra at indgå yderligere kontraktlige forpligtelser, indtil det sikrer en eventuel undtagelse fra gældende EU-ret.

- f) indtil den 31. december 2036 at anvende en nedsat momssats på 6 % for tjenesteydelser i forbindelse med vedligeholdelse, rengøring, oplagring og reparation af fartøjer i Durres, Vlora og Saranda Marinas¹².

EU opfordrer Albanien til at genoverveje sin anmodning, som vil have en negativ indvirkning på fair konkurrence på det indre marked.

EU noterer sig Albaniens anmodning om følgende permanente undtagelser fra gældende ret vedrørende moms med henblik på:

- a) (med fradragsret) at fritage international passagerbefordring.

EU finder anmodningen om en undtagelse unødvendig på baggrund af artikel 98, stk. 2, litra a), og bilag III, punkt 5), i direktiv 2006/112/EF.

- b) (uden fradragsret) at fritage levering af bygninger eller bygningsdele, tilvejebringelse af jorden, hvorpå bygningen står, og samtidig gøre det muligt for juridiske personer, der køber bygninger, der ikke er bestemt til beboelse, at vælge at betale afgift.

EU opfordrer Albanien til at fremlægge flere oplysninger om denne anmodning om undtagelse, herunder om den nuværende beskatningsordning for bygninger og jord, behov, omfang og økonomiske og finansielle virkninger, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

(12) Reparation, vedligeholdelse, rengøring og opbevaring af skibe.

EU noterer sig Albaniens anmodning om følgende overgangsundtagelser fra gældende ret vedrørende punktafgifter:

- a) en periode indtil den 31. december 2033 til (i overensstemmelse med en tidsplan, som det medtager i sin forhandlingsposition) gradvis at opfylde kravene i direktiv 2011/64/EU for så vidt angår både medtagelsen af et værdielement i dets cigaretpunktafgifter og minimumspunktafgiftsniveauet.

EU finder, at Albaniens foreslåede tidsplan for tilpasning til gældende EU-ret bør revideres i lyset af eventuelle grænseoverskridende virkninger af sådanne lavere satser, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

- b) en periode indtil den 31. december 2036 til (i overensstemmelse med en tidsplan, som det medtager i sin forhandlingsposition) gradvis at opfylde minimumspunktafgiftskravene i direktiv 2003/96 for så vidt angår LPG.

EU opfordrer Albanien til at fremlægge en mere detaljeret begrundelse for sin anmodning, herunder de nuværende økonomiske forhold i denne sektor i Albanien og dens finanspolitiske virkninger, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

- c) en periode indtil den 31. december 2036 til at opfylde minimumspunktafgiftskravene i direktiv 2003/96/EF for så vidt angår naturgas.

EU opfordrer Albanien til at fremlægge nærmere oplysninger om omfanget af og begrundelsen for anmodningen, herunder de nuværende økonomiske forhold i denne sektor i Albanien og de finanspolitiske virkninger, inden EU kan tage stilling til denne anmodning.

- d) en periode indtil den 31. december 2036, hvor landet kan opretholde en fritagelse på 100 liter frugtbrændevin pr. år i henhold til artikel 22, stk. 8, i direktiv 92/83.

For så vidt angår de årlige mængder frugtbrændevin, som medlemsstaterne kan fritage for punktafgift på alkohol, opfordrer EU Albanien til at tage anmodningen op til fornyet overvejelse, da det vil indvirke negativt på EU's politiske mål.

Med hensyn til direkte skat noterer EU sig Albaniens anmodning om en overgangsundtagelse indtil den 31. december 2036, der vil give Albanien mulighed for fortsat at beskatte renter og royalties, der betales af selskaber i Albanien til associerede selskaber i andre medlemsstater, ved kilden.

Med hensyn til gennemførelsen af direktiv 2003/49/EF om renter og royalties opfordrer EU Albanien til at tage sin anmodning op til fornyet overvejelse for så vidt angår renter. Med hensyn til royalties anmoder EU Albanien om at fremlægge flere oplysninger om sine planer om gradvis indfasning af EU-reglerne, uden at det berører EU's endelige holdning.

EU minder om, at lovgivningen på området **direkte skat** stadig skal tilpasses fuldt ud til gældende EU-ret, herunder direktiv om fælles beskatningsordning ved fusion⁽¹³⁾, direktivet om sikring af en global minimumsskattesats for multinationale koncerner og store nationale koncerner i Unionen⁽¹⁴⁾ og direktivet om bekæmpelse af skatteundgåelse⁽¹⁵⁾. EU understreger, at alle skattepligtige skal behandles ens, og at enhver særlig skattebehandling eller -ordning skal afskaffes ved tiltrædelsen.

EU noterer sig, at Albaniens skattesystem er moderat forberedt på området **administrativt samarbejde og computerisering**. EU understreger, at Albanien skal sikre tilstrækkelig administrativ kapacitet og integritet i skatteforvaltningen. EU minder om, at Albanien skal styrke bestræbelserne på at opnå sammenkobling og interoperabilitet med EU's systemer.

EU glæder sig over, at Albanien har indført strukturer og værktøjer til at **forebygge korruption i skattesystemet**. EU tilskynder Albanien til at fokusere på at øge medarbejderstaben og uddannelsesmulighederne i generaldirektoratet for skat og generaldirektoratet for told. EU tilskynder endvidere Albanien til fortsat at forebygge og retsforfølge korruptionssager, der har tilknytning til skat. EU tilskynder endvidere Albanien til at styrke systemerne for overvågning af korruptionssager, der har tilknytning til skat, og til at styrke de retshåndhævende institutioners kapacitet til at efterforske og retsforfølge disse sager.

⁽¹³⁾ Direktiv (EU) 2009/133/EF.

⁽¹⁴⁾ Direktiv (EU) 2022/2523.

⁽¹⁵⁾ Direktiv (EU) 2016/1164.

3. Kapitel 17 – Økonomisk og monetær politik

EU glæder sig over, at Albanien med hensyn til **monetær politik** har en høj grad af tilpasning til gældende EU-ret om forbuddet mod privilegeret adgang for den offentlige sektor til finansielle institutioner. EU noterer sig, at Albaniens lovgivning delvis er tilpasset gældende EU-ret om centralbankens uafhængighed og forbuddet mod monetær finansiering af den offentlige sektor. EU opfordrer Albanien til at tage de nødvendige skridt til fuldt ud at tilpasse den albanske nationalbanks mål til gældende EU-ret. EU understreger, at Albanien skal øge indsatsen for at sikre fuld personlig uafhængighed for den albanske nationalbanks direktør, dens organer og medlemmer og udelukke statslig eller parlamentarisk indblanding. EU minder om, at Albanien skal sikre, at den albanske nationalbank fuldt ud overholder forbuddet mod monetær finansiering.

Som det er fastsat i forhandlingsrammen, vil Albanien efter tiltrædelsen ikke straks blive en del af euroområdet og Eurosystemet. EU vil bestemme, hvorledes EU's ramme for vedtagelsen af euroen skal anvendes inden den foreløbige lukning af dette kapitel.

EU glæder sig over, at Albanien inden for **økonomisk politik** har gjort fremskridt med hensyn til at styrke sin finanspolitiske styring og er delvis tilpasset gældende EU-ret om de mellemfristede budgetrammer. EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning af den nationale lovgivning til gældende EU-ret om budgetprognoser, statistikker, numeriske finanspolitiske regler, gennemsigthed i de offentlige finanser og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. EU understreger, at der skal gøres mere for at forbedre Albaniens statistikker over makroøkonomi og offentlige finanser, for at oprette en uafhængig finanspolitisk institution, for at udarbejde en prognose og for at forbedre sin prognoseproces. EU understreger, at Albanien skal tilpasse sin budgetlovgivning og -praksis til kravene i gældende EU-ret om nationale budgetrammer ⁽¹⁶⁾.

EU glæder sig over, at Albanien har en lovgivningsmæssig og institutionel ramme for **bekæmpelse af korruption i den økonomiske og monetære politik**. EU tilskynder Albanien til som led i en resultatliste at gøre fremskridt med dens gennemførelse og forebyggelsen af korruption og integritet blandt offentlige ansatte.

⁽¹⁶⁾ Direktiv (EU) 2011/85, som ændret.

4. Kapitel 19 – Social- og arbejdsmarkedspolitik samt beskæftigelse

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til **den europæiske søjle for sociale rettigheder**. EU noterer sig, at Albanien er engageret i EU's politik og principper for landets social- og beskæftigelsespolitik. EU opfordrer Albanien til at vedtage sin handlingsplan for sociale rettigheder i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder.

EU noterer sig, at Albanien med hensyn til **arbejdsret** er delvis tilpasset gældende EU-ret på området arbejdsvilkår og information og høring af arbejdstagere. EU tilskynder Albanien til yderligere at tilpasse sig gældende EU-ret for at sikre omfattende harmonisering med alle europæiske arbejdsstandarder. EU understreger behovet for, at Albanien styrker den administrative kapacitet til håndhævelse og inspektion for effektivt at bekæmpe uformel beskæftigelse.

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen**. EU noterer sig også Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om arbejdssteder, om specifikke risici, herunder kemiske, biologiske og fysiske agenser, og om institutionelle aspekter. EU understreger, at Albanien skal tilpasse sin lovgivning på området arbejdsret og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen til gældende EU-ret og styrke den institutionelle kapacitet og inspektionsprocesserne.

EU noterer sig Albaniens anmodning om en overgangsperiode indtil den 31. december 2032 for at indføre en grænseværdi for nitrogenmonoxid, nitrogendioxid og carbonmonoxid i minedrift og tunnelboring som fastsat i Kommissionens direktiv (EU) 2017/164 i overensstemmelse med Rådets direktiv 98/24/EF om beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed mod risici under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser.

Inden EU kan tage stilling til denne anmodning, opfordrer EU Albanien til at fremlægge flere oplysninger om:

- a) nuværende foranstaltninger på området sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, der gælder for disse stoffer på de nævnte arbejdssteder og i de nævnte industrier,

- b) de berørte virksomheder og arbejdssteder og om virkningen af anvendelsen af direktiv (EU) 2017/164 for så vidt angår de nævnte specifikke stoffer i disse industrier ved tiltrædelse,
- c) disse industriers planer om gradvis at overholde direktiv (EU) 2017/164 for så vidt angår de nævnte specifikke stoffer.

EU noterer sig, at Albanien ramme for social dialog er i delvis overensstemmelse med EU's nuværende standarder og praksis for social dialog. EU understreger, at Albanien skal træffe foranstaltninger til at styrke den sociale toparts- og trepartsdialog og sikre kapacitetsopbygning for arbejdsmarkedets parter.

EU noterer sig, at Albanien med hensyn til **beskæftigelsespolitik** er delvis tilpasset gældende EU-ret om økonomiske og sociale politikker, socialøkonomi og retfærdig omstilling samt om beskæftigelsesstøtteordninger og ungdomsbeskæftigelse. EU minder om behovet for yderligere at styrke aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger og beskæftigelsesstøtteordninger.

EU noterer sig, at Albanien ikke er tilpasset gældende EU-ret om **social beskyttelse og social inklusion**, og tilskynder Albanien til at øge indsatsen. EU noterer sig også, at Albanien delvis har tilpasset sin institutionelle og retlige ramme for personer med handicap og børnebeskyttelse og barnepleje til gældende EU-ret. EU opfordrer Albanien til at styrke det sociale beskyttelsessystem, herunder for sårbare grupper, og den sociale inklusion af personer med handicap, herunder børn med handicap, i overensstemmelse med vejledningen om en selvstændig tilværelse og inklusion i samfundslivet for personer med handicap i forbindelse med EU-finansiering⁽¹⁷⁾.

EU understreger også behovet for, at Albanien fuldt ud tilpasser sig gældende EU-ret om **ikkeforskelsbehandling og ligestilling mellem kvinder og mænd inden for beskæftigelses- og socialpolitik**. EU opfordrer også Albanien til yderligere at tilpasse sin lovgivning til gældende EU-ret om forældreskab og ligebehandling af selvstændige. EU noterer sig, at der skal gøres mere for at øge mobiliteten på arbejdsmarkedet og bekæmpe forskelsbehandling af romaer og egyptere.

⁽¹⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen – Vejledning om en selvstændig tilværelse og inklusion i samfundslivet for personer med handicap i forbindelse med EU-finansiering.

EU noterer sig, at Albanien også anmoder om en overgangsperiode med hensyn til Rådets direktiv 79/7/EØF om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring indtil 2056 med henblik på at udligne pensionsalderen for mænd og kvinder.

EU finder det ikke berettiget med en så lang overgangsperiode til at tilpasse pensionsalderen for mænd og kvinder, men mener, at en kortere overgangsperiode med en mere stejl stigning i kvinders pensionsalder er at foretrække med henblik på tilpasning til gældende EU-ret. Inden EU kan tage stilling til denne anmodning, opfordrer EU Albanien til at fremlægge flere oplysninger med henblik på at overveje muligheden for en kortere overgangsperiode med hensyn til:

- a) planer og projekter vedrørende pensionsreformer
- b) en ny tidsplan for tilpasning af pensionsalderen
- c) vurdering af virkningen af forhøjelsen af pensionsalderen på de offentlige finanser og på arbejdsmarkedet.

EU noterer sig, at Albanien delvis har tilpasset sin institutionelle og lovgivningsmæssige ramme til gældende EU-ret om **Den Europæiske Socialfond Plus**. EU understreger, at Albanien skal øge kapaciteten i de statslige organer for at sikre, at de er klar til at forvalte Den Europæiske Socialfond Plus.

EU glæder sig over, at Albanien har en omfattende national lovgivning og strategi for **bekæmpelse af korruption inden for social politik og beskæftigelse**. EU noterer sig, at Albanien også sigter mod at øge brugen af digitalisering som et middel til at bekæmpe korruption.

5. Kapitel 20 – Erhvervs- og industripolitik

EU noterer sig, at Albanien delvis er tilpasset **horisontale aspekter af EU's industripolitik**, navnlig kompetenceudvikling og virksomhedernes sociale ansvar. EU opfordrer Albanien til at fortsætte tilpasningen til disse horisontale aspekter. EU opfordrer også Albanien til at gennemføre Rådets henstilling om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser og dermed fremme iværksætterfærdigheder i SMV'er. EU understreger Albaniens omfattende strategiske industrielle tilgang med henblik på fremskridt inden for digitalisering, grøn vækst, færdigheder og sektorspecifik udvikling. EU opfordrer endvidere Albanien til at fortsætte med at fokusere på at vedtage EU's bedste praksis og politikker på tværs af disse sektorer og dermed styrke sit engagement i bæredygtig udvikling.

EU noterer sig, at Albanien på området **erhvervspolitik og -instrumenter** delvis er tilpasset EU's SMV-politik og -instrumenter. EU understreger, at Albanien skal sikre tilstrækkelig administrativ kapacitet til at sikre yderligere tilpasning på disse områder for at styrke sine overvågnings- og evalueringsmekanismer, herunder udvikling af en omfattende ramme for vurdering af SMV-politikker og forbedring af måling af virkningerne. EU opfordrer Albanien til at undersøge mulighederne inden for programmet for det indre marked, klynger og europæiske virksomhedsnetværk med vægt på grøn og digital omstilling og tredobbelt modstandsdygtighed (social, klimamæssig og økonomisk). EU opfordrer endvidere Albanien til at sikre fuld tilpasning til gældende EU-ret om forsinkede betalinger⁽¹⁸⁾.

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **industrielle initiativer**. EU glæder sig over Albaniens gode fremskridt med tilpasning til gældende EU-ret i flere industrisektorer med en betydelig indsats på områder som tekstiler, turisme og rummet. EU opfordrer Albanien til med hensyn til turismesektoren at forbedre forbrugerbeskyttelse, datadeling og overvågningen af turiststrømme. EU opfordrer også Albanien til at øge indsatsen, navnlig i sektorer, hvor der er behov for yderligere tilpasning til gældende EU-ret, herunder byggeri, minedrift, kritiske råstoffer, forsvar og stålindustrien.

⁽¹⁸⁾ Direktiv 2011/7/EU, navnlig artikel 9 og den civile retsplejelov, som ændret.

EU glæder sig over, at Albanien har institutioner og strategier til at **bekæmpe korruption på området industri og erhverv**. EU tilskynder Albanien til at intensivere bestræbelserne på at bekæmpe korruption, navnlig gennem digitalisering af offentlige tjenester, hvilket giver gennemsigtighed, effektivitet og ansvarlighed.

6. Kapitel 25 – Videnskab og forskning

EU glæder sig over, at Albanien med hensyn til **forsknings- og innovationspolitik** er fuldt associeret med Unionens flagskibsrammeprogram for forskning og innovation – Horisont Europa. EU opfordrer Albanien til at styrke bestræbelserne på integration i det europæiske forskningsrum (EFR). EU opfordrer også Albanien til at styrke sit forsknings- og innovationsøkosystem og de nødvendige ledsageforanstaltninger. EU opfordrer endvidere Albanien til at øge investeringerne i forskning og videnskab, herunder offentlig finansiering. EU opfordrer Albanien til at etablere de nødvendige strukturer til at styrke samarbejdet mellem den private og den offentlige sektor og arbejde hen imod mere pålidelige statistikker på dette område. EU opfordrer endvidere Albanien til at gennemføre strategierne for intelligent specialisering (S3) og til at etablere forvaltningen af gennemførelsen af S3, den løbende proces for udforskning af potentialet for iværksættere (EDP) og S3-overvågnings- og evalueringssystemet. EU opfordrer også Albanien til hurtigt at gennemføre den nye lov om videnskabelig forskning og den nationale strategi for videnskabelig forskning. EU opfordrer endvidere Albanien til hurtigt at gennemføre gældende EU-ret om konsortiet for en europæisk forskningsinfrastruktur⁽¹⁹⁾.

EU glæder sig over, at Albanien med hensyn til **Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation og gennemførelsen af det europæiske forskningsrum** gør gode fremskridt. EU opfordrer Albanien til at henvende sig til og inddrage et endnu større antal interessenter – navnlig på innovationsområdet. EU noterer sig, at integrationen i det europæiske forskningsrum stadig befinder sig på et tidligt stadium og opfordrer Albanien til at øge indsatsen.

EU minder om, at Albanien skal vedtage en handlingsplan med foranstaltninger for at sikre fremskridt, og for at Albanien kan klassificeres som en moderat innovator i den europæiske resultattavle for innovation.

⁽¹⁹⁾ Forordning (EF) nr. 723/2009 og forordning (EU) nr. 1261/2013.

EU glæder sig over, at Albanien har en effektiv ramme til at **bekæmpe korruption på området forskning og videnskab**. EU tilskynder Albanien til at fortsætte den aktive overvågning og rapportering for at sikre en effektiv gennemførelse og overvågning af strategien for bekæmpelse af korruption og dens handlingsplan, navnlig inden for forskning og innovation.

7. Kapitel 26 – Uddannelse og kultur

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **uddannelse og kultur**. EU noterer sig Albaniens interesse i at engagere sig yderligere i Erasmus+. EU understreger, at Albanien skal sikre et tilstrækkeligt budget til uddannelse i overensstemmelse med sine ambitioner og mål. EU opfordrer Albanien til at gøre en yderligere indsats med hensyn til anvendelsen af gennemsigthedsværktøjer i den europæiske kvalifikationsramme, kompetencebaseret uddannelse og digitale færdigheder. EU understreger endvidere, at Albanien skal påvise, at det har truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at sikre inkluderende uddannelse, herunder for minoritetsgrupper. EU noterer sig oplysningerne fra Albanien om de uddannelsesmæssige rettigheder, der følger af landets lov om beskyttelse af nationale mindretal og den nationale uddannelsesstrategi 2021-2026, og understreger behovet for at sikre fuld gennemførelse. EU opfordrer Albanien til at tage hensyn til Rådets henstilling af 22. maj 2018 ⁽²⁰⁾. I overensstemmelse med fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen bør alle uddannelsesniveauer og alle former for uddannelse styrke den sociale samhørighed, et positivt og inklusivt europæisk tilhørsforhold som supplement til deres lokale, regionale og nationale identitet og fremme tolerante og demokratiske holdninger. På området videregående uddannelse opfordrer EU endvidere Albanien til fuldt ud at gennemføre Bolognaøgletilsagnene og tilpasse sig Tiranakommunikéet. EU minder om, at Albanien skal gøre tilstrækkelige fremskridt med hensyn til at nå målene for det europæiske uddannelsesområde og skal indføre et overvågningssystem, der muliggør pålidelig sporing af disse mål.

⁽²⁰⁾ Rådets henstilling af 22. maj 2018 om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen (2018/C 195/01).

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **erhvervsrettet uddannelse** (VET). EU opfordrer Albanien til at færdiggøre lovgivningen til gennemførelse af loven om erhvervsrettet uddannelse fra 2017. EU opfordrer også Albanien til at styrke det nationaleagentur for beskæftigelse og færdigheder og det nationaleagentur for erhvervsrettet uddannelse og kvalifikationer. EU understreger, at Albanien skal sikre tilstrækkelige ressourcer til optimering af systemet for erhvervsrettet uddannelse i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov, herunder kapacitetsopbygning og forøgelse af antallet og kvaliteten af lærere på de erhvervsrettede uddannelser. EU opfordrer Albanien til at styrke lærlingeordningerne og fremme yderligere engagement i lærlingeuddannelser og arbejdsbaseret læring inden for rammerne af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser ved at udvikle og udvide nationale og regionale organisationers medlemskab gennem tilsagn.

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **unge**. EU opfordrer Albanien til at fortsætte med at prioritere ungdomsarbejde og unges deltagelse og fortsætte med at tilslutte sig den europæiske dagsorden for ungdomsarbejde som centrale mål. EU opfordrer også Albanien til at fortsætte med og styrke de planlagte foranstaltninger til støtte for unges digitale kunnen.

EU glæder sig over Albaniens gode fremskridt inden for **sport** og opfordrer Albanien til at fortsætte den lovgivningsmæssige tilpasning til gældende EU-ret om sport.

EU noterer sig Albaniens delvise tilpasning til gældende EU-ret om **kultur**. EU opfordrer Albanien til at færdiggøre gennemførelseslovgivningen om kulturarv og museer.

EU glæder sig over Albaniens fremskridt med hensyn til **bekæmpelse af korruption inden for uddannelse og kultur**. EU opfordrer endvidere Albanien til at sikre, at udvælgelsen af skoleledere og udnævnelser inden for centrale uddannelsesinstitutioner sker uden politisk indflydelse.

8. Kapitel 29 – Toldunionen

EU glæder sig over Albaniens fremskridt med tilpasning til gældende EU-ret om **toldlovgivning**. EU noterer sig med tilfredshed Albaniens høje grad af tilpasning til gældende EU-ret, navnlig vedrørende toldskyld og garantier, toldværdiansættelse, toldprocedurer ved import og eksport, andre særlige procedurer end transit, autoriserede økonomiske operatører og kontrol af bagage tilhørende fly- og skibspassagerer.

EU understreger, at Albanien skal tilpasse sin **retlige ramme** til gældende EU-ret yderligere, herunder retsakterne til gennemførelse af EU-toldkodeksen og konventionen om en fælles forsendelsesprocedure. Albanien bør navnlig tilpasse sin lovgivning om varers toldmæssige status og om transit, toldrisikostyring og sikkerhedsaspekter, kulturgenstande, kontrol med likvide midler og narkotikaprækursorer. Scanningsgebyrerne, der opkræves for udførelse af toldkontrol, bør afskaffes, da scanning bør behandles som regelmæssig toldkontrol, men ikke som tjenester, der leveres af toldmyndighederne.

EU glæder sig over Albaniens tilstrækkelige **administrative og operationelle kapacitet** til at udføre sine eksisterende toldopgaver. EU opfordrer Albanien til yderligere at styrke kapacitetsopbygningen og rekrutteringen af personale forud for tiltrædelsen, navnlig på IT-området. EU understreger, at Albanien skal fortsætte med at udvikle og opgradere sine eksisterende IT-systemer i overensstemmelse med den flerårige strategiske plan for elektronisk told for at sikre tilpasning til EU's toldsystemer og sammenkobling. EU minder om, at Albanien skal afsætte tilstrækkelige finansielle ressourcer til alle igangværende og planlagte IT-projekter.

EU glæder sig over, at Albanien har indført strukturer og foranstaltninger til **bekæmpelse af korruption på toldområdet**. EU glæder sig over, at Albanien har til hensigt at styrke bekæmpelsen af toldsvig, navnlig smugling af tobaksvarer. EU noterer sig med tilfredshed, at standarderne for faglig integritet og bekæmpelse af korruption i øjeblikket anvendes konsekvent. EU understreger behovet for, at Albanien har tilstrækkelig administrativ og resultatmæssig kapacitet og integritet i toldforvaltningen samt den nødvendige infrastruktur på sine centrale og lokale toldsteder til at gennemføre og håndhæve sin toldlovgivning og effektivt kontrollere og føre tilsyn med grænseoverskridende bevægelser. EU noterer sig Albaniens overvejelser om at tiltræde WHO's FCTC-protokol om eliminering af ulovlig handel med tobaksvarer.

* * *

I betragtning af det nuværende stadium i Albaniens forberedelser og under forudsætning af at Albanien opfylder de foreløbige benchmarks for klynge 1, bemærker EU, forudsat at Albanien fortsat gør fremskridt med hensyn til tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret, der er omfattet af de efterfølgende kapitler, og med forbehold af eventuelle supplerende betingelser fastlagt i de yderligere benchmarks, der er fastlagt for klynge 3, at disse først kan lukkes foreløbigt, når EU er nået til enighed om, at følgende benchmarks er opfyldt:

Kapitel 10 – Digital transformation og digitale medier

- Albanien bringer sin lovgivning i overensstemmelse med gældende EU-ret for så vidt angår bestemmelserne om uafhængighed for den nationale tilsynsmyndighed for elektronisk kommunikation, digitale tjenester, digital tillid og cybersikkerhed samt gældende EU-ret på området audiovisuelle tjenester og medietjenester.
- Albanien viser, at det vil have tilstrækkelig administrativ kapacitet til at håndhæve gældende EU-ret inden for elektronisk kommunikation, digitale tjenester, digital tillid og cybersikkerhed samt audiovisuelle medietjenester, og sikrer de respektive nationale tilsynsmyndigheders reguleringsmæssige uafhængighed, på tiltrædelsestidspunktet.

Kapitel 16 – Fiskale bestemmelser

- Albanien har korrigeret alle diskriminerende skatteforanstaltninger mod EU's import og afholder sig fra at træffe nye. Albanien har nået et avanceret niveau for tilpasning til gældende EU-ret på de områder, der kræver yderligere tilpasning, navnlig direkte skat, moms, punktafgifter og beskatning af biler. På energi-, alkohol- og tobaksafgiftsområdet deler det med Kommissionen og gennemfører konsekvent en tidsplan for en gradvis tilpasning til EU's minimumssatser.

- Albanien viser, at det har tilstrækkelig administrativ kapacitet med høje integritetsstandarder i skatteforvaltningen samt den nødvendige infrastruktur på sine centrale og lokale skattekontorer til at gennemføre og håndhæve sin skattelovgivning og effektivt opkræve skatter og afgifter og kontrollere sine skatteydere. Albanien viser, at det centrale forbindelseskantor og det centrale punktafgiftsforbindelseskantor har de fornødne ordninger til at sikre tilstrækkelig bemanning og operationsdygtighed ved tiltrædelsen.
- Albanien viser tilstrækkelige fremskridt i udviklingen af alle skatteforvaltningens IT-støttesystemer, herunder vedrørende sammenkobling med relevante EU-systemer, og navnlig vedrørende moms (VIES, VAT Refund, one-stop-shop og import-one-stop-shop), punktafgifter (EMCS) og dets støttesystemer, og de IT-systemer, der er nødvendige for skattesamarbejde og udveksling af oplysninger inden for direkte skat.

Kapitel 17 – Økonomisk og monetær politik

- Albanien har tilpasset sin retlige ramme til gældende EU-ret for at sikre centralbankens fulde uafhængighed, forbuddet mod monetær finansiering af den offentlige sektor og for at muliggøre fuld integration af landets centralbank i Det Europæiske System af Centralbanker.
- Albanien har tilpasset sin retlige ramme for at opfylde EU's krav til nationale budgetmæssige rammer⁽²¹⁾.

⁽²¹⁾ Som fastlagt i direktiv (EU) 2011/85, som ændret.

Kapitel 19 – Social- og arbejdsmarkedspolitik samt beskæftigelse

- Albanien har tilpasset sin lovgivning inden for arbejdsret og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen til gældende EU-ret og har vist, at passende administrative strukturer og håndhævelseskapacitet vil være på plads på tiltrædelsestidspunktet til korrekt at gennemføre gældende EU-ret om arbejdsret og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, navnlig ved at styrke arbejdstilsynssystemet.
- Albanien har tilpasset sig gældende EU-ret om social beskyttelse og inklusion og ændrer lovene om ikkeforskelsbehandling og om ligestilling mellem kvinder og mænd inden for beskæftigelses- og socialpolitik med henblik på at tilpasse sin lovgivning på disse områder til gældende EU-ret og viser, at der på tiltrædelsestidspunktet⁽²²⁾ vil være indført tilstrækkelige administrative strukturer og tilstrækkelig administrativ kapacitet og håndhævelseskapacitet.
- Albanien viser, at det har tilstrækkelig kapacitet til at sikre effektiv gennemførelse og håndhævelse af lovgivning og politikrammer inden for beskæftigelses- og social- og arbejdsmarkedspolitikken, herunder planlægning og operationelle kapaciteter, til at fremme en effektiv arbejdsmarkedsdialog samt til at sikre kapacitet til fremtidig forvaltning af Den Europæiske Socialfond Plus.

Kapitel 20 – Erhvervs- og industripolitik

- Albanien indfører og begynder at gennemføre en bæredygtig omfattende industristrategi og SMV-politik i overensstemmelse med de tilsvarende EU-politikker. Albanien viser, at landet har tilstrækkelig administrativ kapacitet og et tilstrækkeligt koordineringsniveau mellem de berørte ministerier og agenturer.

Kapitel 25 – Videnskab og forskning

- Albanien sikrer øgede investeringer i forskning og videnskab, navnlig offentlig finansiering, og den nødvendige gennemførelseskapacitet.

⁽²²⁾ Rådets direktiver om standarder for ligebehandlingsorganer, direktiv (EU) 2024/1499 og direktiv (EU) 2024/1500, er omfattet af kapitel 23.

- Albanien viser, at det har indført strukturer til at styrke forsknings- og innovationsøkosystemerne, gennemførelsen af strategier for intelligent specialisering og foranstaltninger til at styrke samarbejdet mellem den private og den offentlige sektor inden for forskning og innovation.
- Albanien gennemfører den nye lov om videnskabelig forskning og den nationale strategi for videnskabelig forskning.

Kapitel 26 – Uddannelse og kultur

- Albanien viser, at det har indført de nødvendige institutionelle og politiske rammer og tilhørende budgetplanlægning og foranstaltninger til bekæmpelse af korruption med henblik på at opfylde EU's politiske mål inden for uddannelse, herunder erhvervsuddannelse, ungdom, sport og kultur. Dette omfatter foranstaltninger til at lukke hullet i forhold til de fastlagte mål inden for det europæiske uddannelsesområde og til gradvist at opbygge et pålideligt overvågningssystem samt foranstaltninger til at fremme inkluderende uddannelse, herunder for sårbare grupper.

Kapitel 29 – Toldunionen

- Albanien har nået en avanceret grad af tilpasning til områder, der kræver yderligere tilpasning, herunder retsakterne om gennemførelse af EU-toldkodeksen med senere ændringer, med særlig vægt på varers toldmæssige status og på transit, toldrisikostyring og sikkerhedsaspekter, kulturgoder, kontrol med likvide midler, narkotikaprækursorer og afskaffelse af scanningsgebyrer.
- Albanien viser, at det har tilstrækkelig administrativ kapacitet med høje integritetsstandarder og resultater i toldforvaltningen samt den nødvendige infrastruktur på sine centrale og lokale toldsteder til at gennemføre og håndhæve sin toldlovgivning og effektivt kontrollere og føre tilsyn med grænseoverskridende bevægelser.

- Albanien viser tilstrækkelige fremskridt med hensyn til forberedelsen og udviklingen af de digitale toldsystemer, der er nødvendige for gennemførelsen af EU-toldkodeksen med senere ændringer, og anden EU-toldlovgivning gennem udarbejdelsen og vedtagelsen af en national IT-strategi og gennemførelsesplan for toldvæsenet og sikring af de nødvendige budgetmæssige og menneskelige ressourcer, der gør det muligt at udvikle disse digitale toldsystemer og deres interoperabilitet med EU's digitale toldmiljø.
- Albanien tiltræder protokollen om eliminering af ulovlig handel med tobaksvarer under rammekonventionen om tobakskontrol (WHO's FCTC-protokol) og forbedrer samarbejdet med EU om bekæmpelse af grænseoverskridende smugling af tobaksvarer og andre ulovlige aktiviteter.

Overvågningen af, hvilke fremskridt der gøres med tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret og relevante europæiske standarder, vil fortsætte under hele forhandlingsforløbet. EU understreger, at det vil lægge særlig vægt på overvågningen af alle de specifikke spørgsmål, der er omhandlet ovenfor, med henblik på at sikre Albaniens administrative kapacitet, dets kapacitet til at gennemføre tilpasningen af lovgivningen i alle sektorer inden for denne klynge samt yderligere fremskridt med gennemførelsen og håndhævelsen. Der skal lægges særlig vægt på sammenhængen mellem denne klynge og andre forhandlingsklynger. Det vil først på et senere tidspunkt i forhandlingerne være muligt at foretage en endelig vurdering af, hvorvidt Albaniens lovgivning er i overensstemmelse med gældende EU-ret og relevante europæiske standarder, samt af landets gennemførelseskapacitet. Ud over alle de oplysninger, som EU måtte anmode om med henblik på forhandlingerne om denne klynge, og som skal forelægges for konferencen, opfordrer EU Albanien til regelmæssigt at forelægge stabiliserings- og associeringsrådet detaljerede skriftlige oplysninger om de fremskridt, der gøres med hensyn til gennemførelsen af gældende EU-ret.

På baggrund af alle ovenstående betragtninger vil konferencen skulle vende tilbage til denne klynge på et passende tidspunkt.

EU minder desuden om, at der kan komme ny gældende EU-ret til mellem den 28. februar 2025 og forhandlingernes afslutning.